

Datum
2021-03-30Energimyndigheten
Gredbyvägen 10
Box 310, 631 04 Eskilstuna

Synpunkter inför Kontrollstation 2023

Bakgrund

Den 1 januari 2021 trädde en ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat i kraft som innebär att elcertifikat inte får tilldelas för produktion av förnybar el i anläggningar som tas i drift efter utgången av 2021, så kallat stoppdatum, samt att elcertifikatsystemet avslutas redan 2035 (prop. 2020/21:16, bet. 2020/21:NU6, rskr. 2020/21:44).

Energimyndigheten efterfrågar synpunkter inför Kontrollstation 2023 innan 15 juni 2021.

Utdrag från Energimyndighetens uppdrag från regeringen (2021-02-25 I2021/00669):

- Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att följa elcertifikatmarknadens funktion och utreda om det finns behov av åtgärder för att marknaden ska fungera väl även efter införandet av ett stoppdatum. Energimyndigheten ska vid behov föreslå lämpliga åtgärder och lämna författningsförslag.
- Energimyndigheten ska analysera de administrativa kostnaderna för att upprätthålla elcertifikatsystemet fram till dess att det avslutas. Analysen ska omfatta alla relevanta aktörer inom den gemensamma elcertifikatmarknaden. Analysen ska även omfatta avgiften för kontoföring av elcertifikat. Om Energimyndigheten finner det lämpligt ska myndigheten lämna förslag som kan minska de administrativa kostnaderna. Vid behov ska även dessa åtföljas av författningsförslag.
- Eventuella förslag ska vara samhällsekonomiskt motiverade och följas av en ingående konsekvensbeskrivning på det sätt som anges i 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474)

Jämtkrafts synpunkter

Övergripande principer – Varför ett dyrt marknadsbaserat system utan marknad och utan syfte?

Det övergripande målet med Kontrollstation 2023 bör vara att ge förslag på hur den totala administrativa kostnaden ska minskas så mycket som möjligt nu när målet är uppnått och systemet har spelat ut sin roll. Enligt en tidigare bedömning av Energimyndigheten kostar administrationen av elcertifikatsystemet 30 - 40 miljoner kronor årligen. År 2020 tilldelades knappt 50 miljoner elcertifikat, som till dagens spotpris på 2,50 kronor har ett marknadsvärde på 125 miljoner kronor. Enligt priserna på termin kommer marknadsvärdet att falla ytterligare framöver. Kostnaderna för att administrera elcertifikatsystemet står sålunda inte i proportion till värdet på elcertifikaten som ska administreras.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnummer
JÄMTKRAFT AB		063-14 90 00 (växel)	info@jamtkraft.se	556001-6064
Box 394	JÄMTKRAFT AB	Telefax	Webbplats	
831 25 Östersund	Kyrkgatan 21	063-10 64 41	http://www.jamtcraft.se	

Datum
2021-03-30

Efter att utbyggnads målet är uppnått och stoppdatumet är passerat är de administrativa kostnaderna inte heller samhällsekonomiskt motiverade. Marknadens funktioner är satta ur spel - Delvis på grund av det låga priset och den fallande omsättningen på elcertifikat i marknaden men framförallt för att syftet med systemet, att gynna utbyggnaden av förnybar elproduktion, inte längre finns efter det att stoppdatumet trätt i kraft. Risken för marknadsmanipulation ökar när systemet är stängt och ett högre pris inte kan resultera i ett ökat utbud. När målet är uppnått, efterfrågan förutbestäms av kvotkurvan och utbudet förutbestäms av stoppdatumet så finns det varken syfte eller marknad kvar i elcertifikatsystemet.

Jämtkrafts förslag - Behov av ett enkelt, kostnadseffektivt och snyggt avslut

Energimyndigheten bör utreda hur elcertifikatsystemet kan ersättas med en fast avgift för kvotpliktiga konsumenter för de år av kvotplikt som återstår. Ett förslag kan vara ett fast pris på kvotpliktsavgiften, till exempel 2 kronor. Med den lösningen kan de kvotpliktiga konsumenterna på samma sätt som idag en gång om året betala kvotpliktsavgiften istället för att administrera och annullera elcertifikat. Intäkterna från kvotpliktsavgifterna kan sedan på lämpligt sätt fördelas mellan de elcertifikatberättigade producenterna, till exempel efter redovisad produktion. På så sätt förenklas processen och hela administrationen med konton på Cesar kan elimineras. Förslaget ger också en hög grad av transparens och förutsägbarhet i systemet. Möjligheterna till marknadsmanipulation minskar. Ersättningen till de elcertifikatberättigade producenterna borde inte påverkas i nämnvärd grad jämfört med rådande låga marknadspriser på spot och termin.

Delförslag där Cesar används för innehavare av elcertifikat

Ett alternativ kan vara att låta Cesar finnas kvar för producenterna och årligen fördela intäkterna från de fasta kvotpliktsavgifterna över de elcertifikat som annullerats på konton i Cesar. På så sätt är det innehavaren av elcertifikaten som får intäkten och möjligheten kvarstår för innehavaren att välja vilket år som elcertifikaten ska avyttras. Det kan vara en lämplig lösning för de närmsta åren och skulle kunna passa bättre i de situationer där innehavaren av elcertifikaten inte längre är producenten av nämnda elcertifikat.

Energimyndigheten bör i sin planerade konsekvensanalys undersöka på vilket sett en fast kvotpliktsavgift kan införas, hur den påverkar olika aktörer och olika affärsmässiga upplägg såsom fastprisavtal, terminskontrakt och bilaterala avtal med överlåtelse av elcertifikat. Målet bör vara att på ett smidigt sätt minimera den administrativa kostnaden i ett system där målet är uppnått och marknaden är satt ur spel.

Källor:

<https://www.regeringen.se/492c27/contentassets/66d7912ba7004643bd0f206b7619abdc/uppdrag-att-folja-elcertifikatmarknadens-funktion>

<https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2021/synpunkter-efterfragas-infor-elcertifikatsystemets-kontrollstation-2023/>

<https://www.regeringen.se/494ea1/contentassets/cab2a4627dcc4fa2885249d3155fad37/promemoria-elcertifikat-stoppregel-och-kontrollstation-2019.pdf>

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnummer
JÄMTKRAFT AB Box 394 831 25 Östersund	JÄMTKRAFT AB Kyrkgatan 21	063-14 90 00 (växel) Telefax 063-10 64 41	info@jamtcraft.se Webbplats http://www.jamtcraft.se	556001-6064